

SCIENCE PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

2/S-son (4-jild)

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ S/2 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Ҳожаев Азизхон Саидалоҳонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудир;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Қаюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохидат Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

Содиқова Шоҳида Мархабобевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Полвонов Козимбек

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЖАНУБИЙ ШАҲАРЛАРИ ТОПОНИМИГА ОИД
МАЪЛУМОТЛАР 10-15

Hadjamuratova Matlyuba

МАКТАВГАСНА ТА’ЛИМДА БОЛАЛАРНИ ИЈТИМОЙ НИМОYA QILISHGA INNOVATSION
YONDOSHUVNING DOLZARBLIGI 16-21

Шовкатов Шокир Шовкат ўғли

АБУЛ-ЮСР ПАЗДАВИЙ ИЛМИЙ МЕРОСИНИ ЎРГАНИШДАГИ ЁНДАШУВЛАР 22-31

Mo‘minov Xusanboy Madaminjonovich, Qodirjonov Omadjon Tavakkaljon o‘g‘li

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SUD QONUNCHILIGIGA KIRITILGAN O‘ZGARISHLAR VA
ULARNING ANAMIYATI 32-36

Пардаев Асрор

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ АҲОЛИСИНИ ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ ВА ОЗИҚ-ОВҚАТ
МАҲСУЛОТЛАРИ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ МАСАЛАЛАРИ 37-42

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Умурзақова Мўътабархон Нодир қизи

ЖАХОНДА ТИББИЙ СУҒУРТА ТИЗИМИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ХУСУСИЯТЛАРИ 43-52

Рахманов Зафар

ТИЖОРАТ БАНКЛАРИДА ДЕПОЗИТ ОПЕРАЦИЯЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШ
ТЕНДЕНЦИЯЛАРИНИ БАҲОЛАШ 53-62

Аминов Фазлитдин Бахадирович

РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ СЕМЕЙНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В ЭКОНОМИКЕ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН 63-70

Курбонова Шахриноз Авазхоновна

ИҚТИСОДИЁТНИ ДИВЕРСИФИКАЦИЯЛАШ ЖАРАЁНЛАРИДА АСОСИЙ ВОСИТАЛАР
ТАҲЛИЛИНИ ЎЗИГА ХОС ЖИҲАТЛАРИ 71-81

Azimova Hulkar Egamberdiyevna

KREDIT PORTFELINI SAMARALI BOSHQARISHDA TIJORAT BANKLARINING O‘RNI 82-87

Rajabov Orzujon Mamasoliyevich

LOGISTIKA XIZMATLARINI KO‘RSATISHDA BUYUMLAR INTERNETI (INTERNET OF
THINGS)DAN FOYDALANISH 88-93

Саидов Сарвар Хайруллоевич

ДАВЛАТ ХИЗМАТЧИЛАРИДА БОШҚАРУВ КОМПЕТЕНЦИЯЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ
БОРАСИДА ХОРИЖ ТАЖРИБАСИ 94-104

Сержанов Аймурат Медетбаевич

ХАЛҚАРО АМАЛИЁТ ВА ЎЗБЕКИСТОНДА РАҚАМЛИ БАНКЛАР ХИЗМАТЛАРИНИ ЯРАТИШ
ЗАРУРИЯТИ 105-111

Туробов Шерзод Алишеревич, Ибодуллаев Зафар Ибодуллаевич

ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ ТАРТИБГА СОЛИШНИНГ ХОРИЖ
ТАЖРИБАСИ 112-119

Daniyarova Feruza Baxriddinovna, Chinorova Shahodat Mansur qizi

O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA HORIJIIY INVESTITSIYALARNI JALB QILISH
YO‘LLARI 120-126

Temirova Feruza Sagdullayevna
XULQ-ATVOR IQTISODIYOTI VA BRENDGA SODIQLIK 127-132

Sharipova Shaxzoda Xasanovna
YANGI O'ZBEKISTONDA TURIZM MADANIYATINI YUKSALTIRISH ISTIQBOLLARI 133-138

09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

Алимова Шахноза Хамидовна
НОГИРОНЛИГИ БОР ЁШЛАР - АЛОҲИДА ХУСУСИЯТГА ЭГА ИЖТИМОЙ-ДЕМОГРАФИК
ГУРУҲ СИФАТИДА 139-147

Асракулова Адиба Набиевна
“ЁШЛАР ВА БИЗНЕСНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЙИЛИ” НИНГ ҚАБУЛ ҚИЛИНИШИ
ТАДБИРКОРЛАРНИНГ ИҚТИСОДИЙ ТАФАККУРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ
АҲАМИЯТИ 148-154

10.00.00 - ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

Teshabayeva Dilfuza Muminovna
LEXICAL PROBLEMS OF TRANSLATING THE NAMES OF NEW PHENOMENA IN MASS
MEDIA 155-160

Rustamov Ilhom Tursunovich, Inog'omjonova Robiya Rustamjon qizi
INTERFERENSIYA HODISASINING TILDA AKS ETISHI XUSUSIDA OLIMLARNING
TADQIQOTLARI VA QARASHLARI 161-165

Abdikhmidova Sevinch Obidjon kizi
PROBLEMS FACED IN TRANSLATING PROPER NOUNS 166-170

Djurakulova Elmira Suyunova
SHOYIM BO'TAYEV ROMANLARIDA BADIY XRONOTOP VA MIFOLOGIK TALQIN 171-177

Dalieva Madina Khabibullaevna
THE ROLE OF BLENDING THEORY IN POLYSEMY AND METAPHOR 178-183

Жўраева Ирода Ахмедовна
ИНГЛИЗ ВА ЎЗБЕК АНТРОПОНИМИК ЛУФАТЛАР ТИПОЛОГИЯСИ 184-189

Iminova Shahnoza-Begim Bahodirovna
INGLIZ TILIDA INSONNING IJOBIY AQLIY XUSUSIYATLARINING IFODALOVCHI
BIRLIKLARINING KONSEPTUAL, LINGVO-MADANIY XUSUSIYATLARI 190-193

Irgasheva Shoxida Sadriddinovna
INTERNET DISKURSIDAGI IQTISODIY NEOLOGIZMLARNI TARJIMA QILISH
XUSUSIYATLARI 194-200

Tursunova Zarina Farxodovna
LINGVISTIKADA EMOTLARNI O'RGANISHGA ZAMONAVIY YUNDASHULAR (INGLIZ TILI
ASOSIDA)..... 201-205

Satibaldiyev Erkinjon Kamilovich
PARADIGMATIC SOUND INTERFERENCE IN THE ENGLISH SPEECH OF
TURKOPHONES 206-212

Radjabova Hafiza Shukrulloevna
INGLIZ VA O'ZBEK TERMINOLOGIYASINING METODOLOGIK ASOSLARI 213-220

Avezova Dilovar Salimovna
TAXALLUSLARNI O'RGANISHNING NAZARIY JIHATI 221-225

<i>Alikberova Kamila Adhamovna</i> A CRITICAL ANALYSIS OF LANGUAGE USE AND LANGUAGE ACQUISITION	226-232
<i>Rakhmatova Bahara Ibodulla qizi</i> THE ROLE OF LEGAL DISCOURSE IN MODERN LINGUISTICS	233-238
<i>Valieva Nargizakhon Zamir kizi</i> COMPARATIVE ANALYSIS OF “KITE RUNNER” AND “A THOUSAND SPLENDID SUNS” BY KHALED HOSSEINI: THEMES, CHARACTERS, AND SOCIOPOLITICAL CONTEXT	239-244
<i>Mamatqulova Zilola Rejabaliyevna</i> RISHTON KULOLCHILIK MAKTABI KASB-HUNAR LEKSIKASINING STUKTURAL TASNIFI	245-251
<i>Alimova Kamola Tursunovna</i> CHALLENGES IN PREPARATION OF GUIDE TRANSLATORS	252-258
<i>Сейтумбетова Айкумар Пулатбаевна</i> ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ В АНГЛИЙСКОМ, РУССКОМ И КАРАКАЛПАКСКОМ ЯЗЫКАХ.....	259-264
<i>Бегжанова Айсилу Махмудовна</i> ИНГЛИЗ ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА КОМПЬЮТЕР ЛИНГВИСТИКАСИ ТЕРМИНЛАР ТИЗИМИНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ	265-270
<i>Kubanova Ilmira Sharifovna</i> EXPLORING ABBREVIATED RAILWAY TERMINOLOGY IN ENGLISH: A COMPREHENSIVE ANALYSIS	271-275
<i>Azamjonova Sarvinoz</i> USE OF TOPONYMS IN MODERN FRENCH MEDIA	276-282
12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР	
<i>Muxiddinova Dildora Muxiddinovna</i> O‘ZBEKISTONNING BOJXONA FAOLIYATIGA KIOTO KONVENSIYASINI JORIY ETISHNING HUQUQIY JIHLTLARI VA JSTGA A‘ZOLIKNING TA‘SIRI	283-292
<i>Asadov Eldorjon Nizomiddin o‘g‘li</i> SOLIQ NAZORATI HUQUQIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH DAVLAT MOLIVAVIY NAZORATI INSTITUTINING MUHIM OMILI	293-298
<i>Mustanov Ixom Abdivalijonovich</i> BANK QONUNCHILIGINI BUZGANLIK UCHUN JAVOBGARLIKNING NAZARIY-HUQUQIY JIHLTLARI	299-304
<i>G‘oyibov Jo‘rabek Choriyevich</i> YOSHLAR MIGRATSIYASI: MUAMMO VA YUTUQLAR TAHLILI	305-309
13.00.00 – ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ	
<i>Kuziyev Otabek Chuliyevich</i> TALABALARDA AXBOROT MODELLASHTIRISH KO‘NIKMASINI SHAKLLANTIRISHNING MUHIM UCH BOSQICHI	310-314
<i>Fattaxova Diloram</i> TIL O‘QITISHDA FOYDALANILADIGAN KOMPYUTER METODLARI	315-321
<i>Moydinova Elmira</i> APPLICATION OF FLIPPED LEARNING METHODS IN THE UNIVERSITY	

CLASSROOM	322-326
<i>Xodiyeva Gulhayo Hasan qizi</i>	
ZAMONAVIY BOSHLANG'ICH TA'LIMDA 4K MODEL KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHGA INTEGRATIV YONDASHUVNING MOHIYATI	327-333
<i>Doniyorova Gulrux Shoniyozovna</i>	
AVTOMOBILSOZLIK YO'NALISHI TALABALARINING KASBIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA DASTURIY VOSITALARNING AHAMIYATI	334-338
<i>Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna</i>	
RIVOJLANTIRUVCHI TA'LIMINING ASOSIY NAZARIYALARIDA TA'LIM OLUVCHINING ANALITIK QOBILIYATINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI	339-344
<i>Xo'jamberdiyeva Dilfuza Ikramovna</i>	
DARSLIK BILAN ISHLASH O'QUVCHILARNING AXBOROT KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH VOSITASI SIFATIDA	345-351
<i>Mamaraimov Bekzod Qodirovich</i>	
O'QUVCHILARNING TADQIQOTCHILIK KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING QIDIRUV FAOLIYATIGA TAYYORLIGI	352-356
<i>Xudayberdiev Nurislam Nuralievich</i>	
BO'LAJAK O'QITUVCHILARINING RAQAMLI KOMPETENTLIGINI SHAKLLANTIRISHNING TASHKILY-PEDAGOGIK MEXANIZMI	357-363
<i>Qarshiyev Jamshid Murotaliyevich</i>	
TALABALARINING O'QUV FAOLIYATI VA ILMIY IZLANISHLARIDA SUN'IY INTELLEKT: IMKONIYAT VA CHEGARALAR	364-369
<i>Teshaboyeva Shahodat</i>	
ZAMONAVIY SHAROITDA SHAXSNING KASBIY HUQUQIY MADANIYATI	370-375
<i>To'rayeva Dilnoza Ismoilovna</i>	
RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BO'LAJAK O'QITUVCHINING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH USLUBIY TAYYORGARLIKNING BIR QISMI SIFATIDA	376-380
<i>Beknayeva Shaxnoza Vladimirovna</i>	
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISHDA INNOVATSION JARAYONLAR	381-388
<i>Dusyarov Salimjon Xudaymuratovich</i>	
HARAKATLI O'YINLAR ASOSIDA MAKTAB O'QUVCHILARIDA JISMONIY MADANIYATNI SHAKLLANTIRISH	389-393

Хо'жамбердиева Дилфуза Икратовна,
Surxondaryo viloyati pedagoglari yangi
metodikalarga o'rgatish milliy markazi,
"Aniq va tabiiy fanlar metodikasi" kafedrasida katta o'qituvchisi

DARSLIK BILAN ISHLASH O'QUVCHILARNING AXBOROT KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH VOSITASI SIFATIDA

Annotatsiya. Maqolada darslik bilan ishlash o'quvchilarning axborot kompetentligini rivojlantirish vositasi sifatida baholangan. Maktab o'quvchilarining axborot madaniyatini shakllantirish bo'yicha darslik bilan ishlash o'ziga xos pedagogik sharoitlar bilan belgilanadigan bir qator xususiyatlarga ega bo'lib, ularga rioya qilish kichik maktab o'quvchilarining axborot madaniyatini muvaffaqiyatli shakllantirishga imkon beradi. O'quvchilarni darslik matni bilan ishlashga o'rgatish (mustaqil ravishda tushunchalarni aniqlashlari va ularga ta'riflar berishlari), mavzuni o'rganib chiqqandan so'ng o'quvchilar savollarni (oddiy, aniqlik) shakllantira olishlari, axborot kompetentsiyasini shakllantirishga yordam beradigan turli xil dasturlardan foydalanish bo'yicha tavsiyalar berilgan.

Kalit so'z va iboralar: axborot, axborot kompetensiyasi, darslik, o'quv jarayoni, axborot vositalari, kompetensiya, pedagogik faoliyat.

Khojamberdiyeva Dilduza Ikramovna,
Surkhondaryo Region National Center for Training Pedagogues in New Methods,
Senior teacher of the "Methodology of Exact and Natural Sciences" department

WORKING WITH THE TEXTBOOK AS A MEANS OF DEVELOPING STUDENTS' INFORMATION COMPETENCE

Abstract. In the article, working with textbooks is evaluated as a means of developing students' information competence. Working with a textbook on the formation of the information culture of schoolchildren has a number of features determined by specific pedagogical conditions, and their observance allows the successful formation of the information culture of junior schoolchildren. Teaching students to work with the text of the textbook (independently identifying concepts and giving them definitions), students being able to formulate questions (simple, accurate) after studying the topic, various methods that help to form information competence recommendations on the use of programs are given.

Key words and phrases: information, information competence, textbook, educational process, information media, competence, pedagogical activity.

Ходжамбердиева Дильфуза Икратовна,
Сурхандарьинская область Национальный центр
подготовки педагогов новым методам,
Старший преподаватель кафедры «Методология
точных и естественных наук»

РАБОТА С УЧЕБНИКОМ КАК СРЕДСТВО РАЗВИТИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ УЧАЩИХСЯ

Аннотация. В статье работа с учебниками оценивается как средство развития информационной компетентности учащихся. Работа с учебником по формированию информационной культуры школьников имеет ряд особенностей, определяемых конкретными педагогическими условиями, соблюдение которых позволяет успешно формировать информационную культуру младших школьников. Обучение студентов работе с текстом учебника (самостоятельное выявление понятий и дача им определений), умение студентов формулировать вопросы (простые, точные) после изучения темы, различные методы, помогающие сформировать информационную компетентность, дано рекомендации по использованию программ.

Ключевые слова и фразы: информация, информационная компетентность, учебник, учебный процесс, носитель информации, компетентность, педагогическая деятельность.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4SI2Y2024N51>

Kirish. Bugungi kunda zamonaviy jamiyatda axborot oqimining juda tezlik bilan o'sishini va axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishini kuzatish mumkin. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'qiyotgan bola axborotlashgan jamiyatga osongina moslashishi, izlanuvchan va malakali mutaxassis bo'lish uchun mustaqil ravishda izlanish va zarur bilimlarni olishni o'rganishi kerak.

O'quvchilar bilimlarni mustaqil egallash va ularni turli kognitiv, amaliy muammolarni hal qilishda va kundalik hayotda qo'llash qobiliyati zamonaviy o'quv jarayonining asosiy g'oyasiga aylandi, bu esa maktabda asosan, dars, darslik, qo'llanmalar, qo'shimcha manbalarga tayanadi.

Kompetensiyaga asoslangan yondashuv o'zlashtirilgan bilim, ko'nikma va malakalarning yig'indisi sifatida emas, balki o'quvchilarning turli hayotiy vaziyatlarda samarali harakat qilish qobiliyati sifatida qaraladigan ta'lim natijalaridir[1].

Axborot kompetensiyasi - bu shaxsning turli xil ma'lumotlarni qo'llash, topish, saqlash va o'zgartirish qobiliyati[2]. Bu turli axborot tizimlari bilan, birinchi navbatda, darsliklar bilan ishlash qobiliyatidir. O'quvchilar darslik matnlari, kitoblar, entsiklopediyalar mundariyasi bo'yicha harakat qilish va elektron ma'lumot manbalaridan foydalanish imkoniyatiga ega bo'lishi kerak.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur maqolada darslik bilan ishlash o'quvchilarning axborot kompetentligini rivojlantirish vositasi sifatida baholangan. O'quvchilarning axborot kompetentligini rivojlantirishda darslik bilan ishlashni tashkil etish solishtirma tahlil, tanlama kuzatuv usullaridan foydalanildi. Tadqiqot metodologiyasi sifatida mantiqiy va tarkibiy tahlil qilish, guruhlashtirish va taqqoslash usullaridan foydalanildi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Ta'lim natijasiga kompetentsiyani sub'ektning belgilangan maqsadga erishish uchun o'z resurslarini samarali tashkil etishga tayyorligi masalari G.B.Golub, A.N.Zavyalova, E.Ya.Kogan, I.S.Fishmanning va boshqalar asarlarida ko'rib chiqildan[3].

Ya.I.Kuzminovning ta'kidlashicha, yangi ta'lim paradigmasi bilimlarni doimiy ravishda to'ldirish va yangilash, ko'nikma va ko'nikmalarni takomillashtirish, ularni mustahkamlash va malakalarga aylantirishga bo'lgan ehtiyojlarni shakllantirishga qaratilgan taqdiridagina muvaffaqiyatli bo'ladi[4, 89-b].

Tahlil va natijalar. Darslikdagi nazariy material bilan ishlash qiyin va mashaqqatli ish bo'lib, qoniqarli natijalarga darhol erishib bo'lmaydi. Lekin usiz buning iloji yo'q, aks holda o'quvchilarning o'qish texnikasini, og'zaki va yozma nutqini yaxshilash, so'z boyligini boyitish mumkin bo'lmaydi. Insonning zamonaviy jamiyatning murakkab voqeliklariga moslashishi

uchun nafaqat bilim shaklida to'plangan ma'lumotlarning miqdori, balki ularning tizimli tabiati va ushbu bilimlarni amaliy faoliyatda qo'llash qobiliyati hal qiluvchi ahamiyatga ega. Shunga ko'ra, o'qituvchining vazifasi o'quvchiga keng ma'lumot va ular bilan ishlash usullarini berishdir.

Maktab o'quvchilarining axborot madaniyatini shakllantirish bo'yicha darslik bilan ishlash o'ziga xos pedagogik sharoitlar bilan belgilanadigan bir qator xususiyatlarga ega bo'lib, ularga rioya qilish kichik maktab o'quvchilarining axborot madaniyatini muvaffaqiyatli shakllantirishga imkon beradi:

darsda asosiy axborot manbai sifatida darslikka ustunlik beriladi;

axborot ko'nikmalarini maqsadli shakllantirish darsda o'rganilgan ta'lim mavzusini hisobga olgan holda amalga oshiriladi;

o'quvchilar o'zlashtirilgan ko'nikmalarning amaliy ahamiyatini anglab etadilar va ularni darslik bilan mustaqil ishlashda faollashtiradilar[5, 86-b].

Axborotni birlashtirish va sharhlash, matn mazmunini tahlil qilish va baholashni talab qiladigan topshiriqlarni bajarishda o'quvchilarning xatolari, birinchi navbatda, etarli darajada rivojlanmagan ko'nikmalar bilan bog'liq edi:

asosiy narsani ajratib ko'rsatish, matnning mavzusini (asosiy g'oyasini) aniqlash;

matndagi axborot birliklari o'rtasida sabab-natija munosabatlarini o'rnatish;

o'z baholaringizni yozma ravishda ifodalang va ularni asoslab bering [6, 112-b].

Axborot kompetensiyasini rivojlantirish yo'llaridan biri darslik bilan ishlashda o'quvchilar faoliyatini tashkil etishdan iborat bo'lib, u nafaqat yangi ma'lumotlar tashuvchisi, balki o'quvchilarning ta'lim faoliyatini tashkil etish vositasidir. Darslikning asosini mavzu bo'yicha eng to'liq ma'lumot beruvchi o'quv matni tashkil etadi. Ikkinchi, unchalik muhim bo'lmagan tarkibiy qism - bu matndan tashqari komponentlar.

Darslar davomida o'qituvchi doimiy ravishda kognitiv xarakterdagi qo'shimcha ma'lumotlarga murojaat qilishi, ularda fanlararo aloqalar (tarix, biologiya, geoekologiya va boshqalar bilan) amalga oshiriladi.

Darslardagi o'quv jarayonida asosiy rol o'quvchilarda matnning asosiy g'oyasini ta'kidlash, matn mazmunini tasniflash va tizimlashtirish, tahlil qilish, taqqoslash, shakllantirish va savollar berish, xulosalar chiqarish kabi meta-mavzu ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan[7].

Kompetentsiyaga asoslangan yondashuv faoliyatga asoslangan, shaxsiy faoliyat yondashuvlari bilan chambarchas bog'liq, chunki har qanday kompetentsiya faoliyatda shakllanadi. Kompetensiyaga asoslangan yondashuvni amalga oshirish o'quv darsi maqsadlarida nafaqat fan bilimlarini, balki o'quvchilar tomonidan o'zlashtirilishi kerak bo'lgan usullar, faoliyat tajribasi va qadriyatlar yo'nalishini aks ettirish orqali mavzuni o'rganishda yordam beradi.

O'quv mashg'ulotining maqsadlarini hisobga olgan holda o'quv materialining mazmunini puxta tanlash, o'quv jarayonida o'quv, kognitiv va amaliy vazifalardan foydalanish ham muhim rol o'ynaydi.

Darslarda kognitiv komponentini tashkil qilish uchun u yoki bu faoliyat turi bo'yicha ma'lum bilim va tajribani to'plash kerak:

darslikda keltirilgan qoidalar va ma'lumotlarning nazariy mazmunini bilish;

darslikning imlo lug'atida ko'rsatilgan imlosi tasdiqlanmagan so'zlarning imlosini bilish;

darslikning izohli lug'atida keltirilgan so'zlarning leksik ma'nolarini bilish; ma'lumotnoma materialini bilish[8].

Darslik bilan ishlashda maktab o'quvchilarida yo'naltiruvchi-faol komponentni shakllantirish darsda idrok muhitini yaratish, darslik bilan ishlashda zarur bo'lgan amaliy ko'nikmalardan foydalanishni o'rganishni anglatadi:

amaliy topshiriqlarni bajarishda nazariy qoidalar va ma'lumotlardan foydalanish qobiliyati;

darslikdagi imlo lug'atidan foydalanish qobiliyati;

darslikdagi izohli lug'atdan foydalanish qobiliyati;

mos yozuvlar materiallaridan foydalanish imkoniyati.

Darslarida darslik bilan ishlash jarayonida maktab o'quvchilarida axborot madaniyatining ijobiy motivatsion va baholash komponentini yaratishda o'qituvchining vazifasi shundaki, har bir o'quvchi muvaffaqiyat quvonchini his qilish, o'z imkoniyatlarini ro'yobga chiqarish va ularga ishonish imkoniyatiga ega bo'lishi kerak. Shu bilan birga, o'qituvchi ish natijasini yuqori baholash orqali motivatsiyani oshirish kabi pedagogik operatsiyadan foydalanishi kerak. Muvaffaqiyatli vaziyatda yashab, o'quvchi o'z qobiliyatini, o'ziga xosligini tengdoshlari orasida tan oladi, bu esa qoniqish, o'z qobiliyatiga ishonch va uning ahamiyatini tushunish hissini shakllantirishga yordam beradi.

Motivatsion-baholash komponenti dars davomida har bir bolaning shaxsiy pozitsiyasini ifodalaydi:

darslik mashqlarida taklif qilingan vazifalarni shakllantirishni tushunish;

darslikda qo'llanilgan konventsionalarni tushunish;

darslik sahifalarida nazariy qoidalarning ahamiyatini tushunish;

amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish muhimligini tushunish.

Axborot manbalarida navigatsiya qilish, o'qishning turli strategiyalaridan foydalanish, o'qilgan narsani to'g'ri tushunish, ma'lumotni muhimligi bo'yicha saralash, ahamiyatsiz ma'lumotlarni "o'chirish", yangi bilimlarni tanqidiy baholash, xulosalar chiqarish va boshqalarni o'z ichiga olgan o'qish madaniyatini shakllantirish.

Agar o'quvchilar mustaqil ravishda darslik yoki maxsus tanlangan kitoblar yoki qo'llanmalar yordamida yangi bilim olishga o'rgansalar, bilimlarni ongli ravishda o'zlashtirish muammosi muvaffaqiyatli hal etiladi.

O'quv matni bilan ishlashning usul va usullarini 3 darajaga ajratish maqsadga muvofiqdir: bajarish, tahlil qilish va ijodkorlik [6, 126-b.].

1-darajada: BAJARISH.

Matn mazmunini tushunish va yodlashning eng muhim texnikasi undagi asosiy fikrlarni topishdir [4, 28-b.]. Birinchidan, o'qituvchi bolalarga asosiy, muhim narsalarni ajratib ko'rsatishi, keyin ular o'qituvchiing savollarimiga javob berishi lozim. Savollar quyidagilarni o'z ichiga olishi lozim:

Siz o'qiganlaringizdan nimani bilasiz?

Qanday yangi narsalarni o'rgandingiz?

Matnda yangi tushunchalar qanday yoritilgan?

Ushbu savollarga javoblar matnni tezda o'rganishga yordam beradi. Matnning bir qismi bilan tanishish bosqichida o'qituvchi "Romashka" texnikasidan foydalanishi tavsiya etiladi.

O'qituvchi o'quvchilarga savolni kartaga chizish va uni o'qib chiqqandan so'ng matndan javob topishni taklif qilishi lozim.

2-darajada: TAHLIL

O'qituvchining qiyin materialni o'rganishda izohli o'qishi o'quvchilarga o'rganilayotgan hodisa yoki ob'ektning rivojlanish sababini aniqlashga, sabab-oqibat munosabatlarini ochib berishga, nazariya va ilmiy tushunchalarni o'zlashtirishga yordam beradi. O'quvchilar atamalarni daftarlariga yozadilar, materialni o'z so'zlari bilan takrorlaydilar va matnga savollar beradilar.

Bunday o'qish o'quvchilarni matn bilan chuqur mustaqil ishlashga o'rgatish uchun foydalidir. Samarali o'qish va fikrlash uchun o'qituvchi tanqidiy fikrlashni rivojlantirish usullaridan foydalanish tavsiya etiladi [3, b.48].

"Insert" - bu interaktiv belgilash tizimi.

- Matn xabarini tushunish va baholash qobiliyati uchun o'qituvchi "Tushunchalar va faktlarning muvofiqligi", "Ta'rif bo'yicha aniqlang", "Zanjirni tuzatish", raqamli va harfli diktantlardan foydalanish maqsadga muvofiqdir. Mazkur usullar diqqat va mantiqiy fikrlashni rivojlantirishga, o'qish savodxonligini rivojlantirishga yordam beradi va shu bilan o'quvchilarning axborot kompetentsiyasini oshiradi.

Tushunish va mulohaza yuritish bosqichida o'qituvchi "Kalit so'zlar" texnikasidan samarali foydalanish ahamiyatlidir. Bu bolalarni axborot bilan ijodiy ishlashga o'rgatadi va muloqot qobiliyatlarini rivojlantiradi. Modellar, diagrammalar va chizmalar g'oyalar o'rtasidagi o'zaro ta'sirni aks ettiradi va o'quvchilarning fikrlash qobiliyatini ko'rsatadi.

O'quvchilar savollarga javoblarni darslikdan topadilar, darslik matnida esa ta'riflar har doim ham aniq ko'rsatilmaydi va ular ta'riflarni o'zlari shakllantirishlari kerak.

Jadvalni to'ldirgandan so'ng, suhbatlashish, asosiy narsani ajratib ko'rsatish va o'rganilgan tushunchalarni qo'llash doirasini ko'rib chiqish kerak. So'ngra o'quvchilardan darslik matnida muhokama qilingan tushunchalarni mustaqil aniqlashlari so'raladi. Bolalar bu murakkab vazifani juftlik yoki guruhlarda bajaradilar.

Darslik matni bilan ishlash ularni o'qigan matnni tahlil qilishga va asosiy ma'lumotlarni ikkinchi darajalidan ajratishga majbur qiladi. Yangi narsalarni o'rganish o'quvchilarning mustaqil faoliyatida sodir bo'lishi muhimdir. O'quvchilarni savol berishga o'rgatish ham muhim.

Keyingi mavzuni o'rganib chiqqandan so'ng o'quvchilarga o'tilgan materialga oid savollarni shakllantirish taklif etiladi. Masalan, siz quyidagi turdagi savollarni taklif qilishingiz mumkin:

Oddiy savollar. Ularga javob berishda siz ba'zi faktlarni nomlashingiz, ba'zi ma'lumotlarni eslab qolishingiz va takrorlashingiz kerak.

Aniqlashtiruvchi savollar. Ular odatda quyidagi so'zlar bilan boshlanadi:

"Demak, siz buni aytyapsiz ...?",

"Agar o'qituvchi to'g'ri tushunsam, unda ...? ",

"O'qituvchi noto'g'ri bo'lishim mumkin, lekin mening fikrimcha, siz ... ?".

Bu savollarning maqsadi odamga aytganlari haqida fikr bildirishdir. Ba'zan ulardan xabarda bo'lmagan, ammo nazarda tutilgan ma'lumotlarni olish so'raladi.

Baholash uchun savollar.

Bu savollar muayyan hodisalar, hodisalar, faktlarni baholash mezonlarini aniqlashtirishga qaratilgan.

Amaliy savollar.

Agar savol nazariya va amaliyot o'rtasidagi munosabatni o'rnatishga qaratilgan bo'lsa, uni amaliy deb ataymiz. "Kundalik hayotda ishlatiladigan iboralarning ma'nolarini baholang?"

3-daraja: IJODKORLIK.

Jamiyat va ta'lim taraqqiyotining zamonaviy bosqichining o'ziga xos xususiyati insonning asosiy qadriyati, uning ideallari, imkoniyatlari va ijodi uchun shart-sharoit yaratish, bunga intilish inson tabiatiga xos bo'lgan va asos bo'lganligi bilan belgilanadi. Natijada ta'limning fan mazmuni uni o'quvchilar tomonidan ijodiy o'zlashtirishga tubdan qayta yo'naltirildi.

Darslik bilan ishlash o'quvchilarning axborot kompetentligini maqsadli rivojlantirish uchun biz axborot madaniyatining quyidagi tarkibiy qismlariga e'tibor qaratdik: kognitiv, referent-faollik va motivatsion-baholash.

Kognitiv komponent darslikda keltirilgan nazariy qoidalar va ma'lumotlarning mazmunini bilishni nazarda tutadi; darslikning izohli lug'atida keltirilgan so'zlarning leksik ma'nolarini bilish; ma'lumotnoma materialini bilish.

Yo'naltiruvchi-faollik komponenti darslarda darslik bilan ishlashda zarur bo'lgan amaliy ko'nikmalar ro'yxatini o'z ichiga oladi:

amaliy vazifalarni bajarishda nazariy qoidalar va ma'lumotlardan foydalanish qobiliyati;
darslikning izohli lug'atidan foydalanish qobiliyati;
mos yozuvlar materialidan foydalanish qobiliyati.

Motivatsion-baholash komponenti darslik bilan ishlashda har bir bolaning shaxsiy pozitsiyasini ifodalovchi komponentlar ro'yxatini o'z ichiga oladi:

darslik mashqlarida taklif etilgan vazifalar mazmunini tushunish qobiliyati;
darslikda qabul qilingan konventsionalardan foydalanish qobiliyatini tushunish;
darslik sahifalarida nazariy qoidalarning amaliy ahamiyatini tushunish qobiliyati;
amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish uchun darslikdagi ma'lumotnomaga bo'lgan ehtiyojni tan olish qobiliyati.

Darslarda darslik bilan ishlash jarayonida maktab o'quvchilarida axborot madaniyatining ijobiy motivatsion va baholash komponentini yaratishda o'qituvchining vazifasi shundaki, har bir o'quvchi muvaffaqiyat quvonchini his qilish, o'z imkoniyatlarini ro'yobga chiqarish va ularga ishonish imkoniyatiga ega bo'lishi kerak. Shu bilan birga, o'qituvchi ish natijasini yuqori baholash orqali motivatsiyani oshirish kabi pedagogik operatsiyadan foydalanishi kerak.

Muvaffaqiyatli vaziyatda yashab, o'quvchi o'z qobiliyatini, o'ziga xosligini tengdoshlari orasida tan oladi, bu esa qoniqish, o'ziga ishonch, o'z qobiliyatiga ishonch va uning ahamiyatini tushunish hissini shakllantirishga yordam beradi.

Motivatsion-baholash komponenti dars davomida har bir bolaning quyidagi shaxsiy pozitsiyasini ifodalaydi:

darslik mashqlarida taklif qilingan vazifalarni shakllantirishni tushunish;
darslikda qo'llanilgan konvensiyalarni tushunish;
darslik sahifalarida nazariy qoidalarning ahamiyatini tushunish;
amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish muhimligini tushunish;

o'qilgan narsani to'g'ri tushunish, ma'lumotni muhimligi bo'yicha saralash; ahamiyatsiz ma'lumotlarni "o'chirish", yangi bilimlarni tanqidiy baholash; xulosalar chiqarish va boshqalarni o'z ichiga olgan o'qish madaniyatini shakllantirish.

Xulosa va takliflar. Ta'lim muassasalariga zamon talablaridan kelib chiqqan qanday yangi tendensiyalar kirib kelmasin, dastur va darsliklar qanday o'zgarmasin, o'quvchilarning axborot kompetensiyasini shakllantirish, intellektual va ijodiy salohiyatini yuksaltirishga xizmat qiladi. O'quvchilarning faolligi har doim asosiy umumiy ta'lim va tarbiyaviy vazifalardan biri bo'lib qoladi, chunki aql va ijodkorlik inson hayotining har qanday sohasida taraqqiyotga yordam beradi.

Adabiyotlar/Literatura/ References:

1. Эргашева Т.А. Формирование компетентности учащихся по работе с информацией в начальных классах. Международный научный журнал «Научный импульс», № 5 (100), часть, 2023, январь, 102-110 стр.
2. Ермаков Д. С. Информационная компетентность: получение знаний из информации. Открытое образование. Журнал 1/2011. 4-8 стр.
3. Гусинский Э.Н., Турчанинова Ю.И. Этапы обретения компетентности Развитие и оценка компетентности // Развитие и оценка компетентности: тез. докл. конф. / Под ред. В.И. Белопольского и И.Н. Трофимовой. – М.: Институт психологии РАН, 1996. – С. 29-36.
4. Акуленко В.Л. Формирование ИКТ - компетентности учителя-предметника в системе повышения квалификации // Применение новых технологий в образовании. – Троицк Московской обл.: Изд-во "Тривант", 2004. – С. 128.
5. Кузьмина, Н.В. Актуальные проблемы профессионально-педагогической подготовки учителя. / Н.В.Кузьмина, В.И.Гинецинский // Педагогика. – 2022. – № 3. – С. 63-66
6. Собкин В.С., Адамчук Д.Н., Руднев М.Г. "Анализ факторов, оказывающих влияние на компетентность учащихся школ в сфере ИКТ". – М.: ИСО РАО, 2006, 112– с.
7. Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированного образования // Народное образование. 2003. №2. 58-64– с.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ S/2 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).